

HIND 5 SENTI

Õpilasteleht

Nr. 5

Riig. ... 20. oktoobril 1937

VI aastakäik

Endel Olvi.
Kiisa

P.

Täna pidi algama rehepeks. Juba eile oli toodud naabripereest rehepeksumasin ja asetatud küüni kohale.

Kui Jaan, Metsatalu kaheksa-aastane perepoeg ärkas, oli õues veel hilissügise hommiku halli viidust. Nii vara oli ta harva tõusnud. Küllap oli see uudishimu, mis ta nii aegsasti soojast voodist peletas. Oli isa ju eile õhtul öelnud, et Jaan võiks hakata haganaidki masina alt tõmbama, et suur poiss selleks küllalt. Sellega oli Jaan kohe nõus. Seni oli tema osa masindamise juures piirdunud vaid päälvaatamisega.

Toas ei olnud pererahvast enam kedagi. Ema ja teenija Miina toimetasid lauda juures, isa ja sulane olid läinud mootori järele. Juba see sõitiski õue, veetuna kahest tugevast hobusest, kellede järel kõndis õliseis ja tahmaseis riideis mees — masinist.

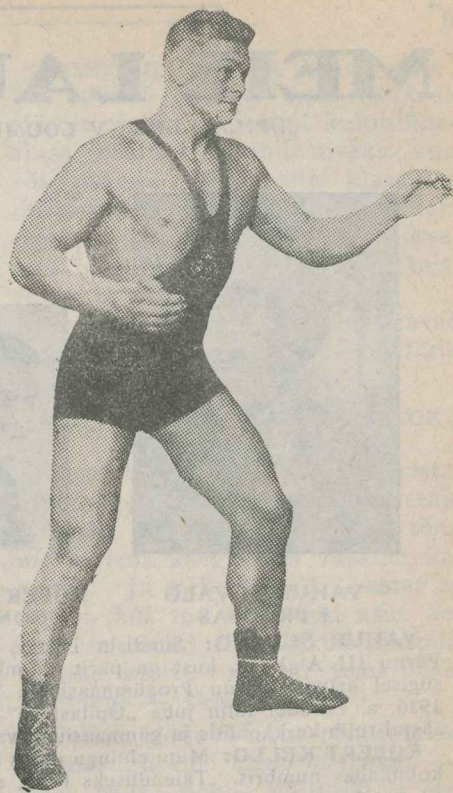
Hobused rakendati lahti, mehed tõstsid pikkade puuhoobadega mootori masinaga ühele jonele ja rattad asetati pakkude vahele, et käigu ajal too raske raudhiiglane edasi ei libiseks.

Vaheajal oli ilm valgenenud. Õue oli kogunenud hulk inimesi naabertaludest, appi Metsatalusse masindama. Jaan oli isegi eile õhtul käinud mitmes naabripere sõna viimas. Igaühel oli tööriistana hark või hang kaasas.

Nüüd oli ka perenaisel söök laual ja töövägi kutsuti sööma. Ei olnud ju keegi varase hommiku tõttu kodus söönud. Sõi Jaangi tublisti, sest teadis, et ees on kibe tööpäev. Vaevalt söödud, kui

hakkasid küüni poolt kostma mootoripopsud. Jaan ei olnud märganudki, millal masinist sõi, aga nüüd tal olid juba mootoril „hääled“ sees. Kohe ruttasid toasolijad küüni juure. Siin jagas isa töölisile veel mõningaid korraldusi ja Jaani poole pöördudes ütles: „Sa, Jaan, ehk hakkadki siis haganaid tõmbama, ma ise aitan ka, kui aega saan.“

Isa pidi ise hakkama viljakotte aita kandma. Jaan saigi lühikese varrega kerge reha ja jäi ootama masina töölepanemist. Kõik teised töölisid olid oma kohtadel — kes viljavirna otsas, kes põhukuuris. Masinist võttis laia rihma, Järg lk. 7

MAAILMA-KRISTJAN MURDMAS VASTASEID

Lugege võistluskirjeldust lk. 8 ja 9

Rahula Pärn
Tallinn

L.

Sügisemotiiv

Viimseid närbund lehti puul leida on veel sääl;
vingelt vingub kõle tuul,
kohutav ta hää!

Vihmapiisku taevast poetub,
hall on taevas, maa,
— maapind niiskusega leotub,
teed on läbipääsmata.

UUS EESTI

PÄEVAUUDISEID

MEIE LAUREAATE

„ÕPILASLEHE“ V LOOMINGUVÕISTLUSE VÕITJAD

VAHUR SÜVALO
I PROOSAS

ROBERT KELLO
I JOONISTUSIS

EVALD MOLDOV
I REISUKIRJELDUSIS

VAHUR SÜVALO: Sündisin Pärnus 9. VIII 1921. 1935. a. kevadel lõpetasin Pärnu III Algkooli, kust on pärit ka mu esimesed kirjanduslikud katsed. 1935. a. sügisel astusin Pärnu Progümnaasiumi, kus õpin praegu lõppklassis abiturientina. 1936. a. kevadel tulin juba „Õpilaslhe“ loominguvõistlusel III kohale ja järgmisel aastal tulin keskkoolide ja gümnaasiumi vahelisel kirjandusvõistlusel samuti III kohale.

ROBERT KELLO: Minu elulugu ilmus „Õpilaslhe“ viienda aastakäigu kahekümnekolmandas numbris. Täienduseks lisan, et olen sammunud mööda ühest kilomeetripostist hariduse täiendamise teel. Lõpetasin nimelt käesoleva aasta kevadel keskkooli. Pääsesin õnnelikult gümnaasiumi vastuvõtu eksamist „läbi“ ja nühin seega koolipinki Rakvere Gümnaasiumi esimeses klassis.

EVALD MOLDOV: Minu elulugu ilmus „Õpilaslhe“ nr. 22 (V a.-k.), seepärast vabandan lugejate ees, et ma seda enam teiskordselt nii pikalt ei kirjelda. Täiendavalt teatan nüüd, et olen saanud aasta vanemaks ning seega muidugi „tsipa“ targemaks ja suuremaks. Kevadel lõpetasin Aa algkooli ning õpin nüüd Tallinna Kodukeskkooli reaalaru I klassis. Lõpuks soovin õnne ja edu kõigile „Õpilaslhe“ sõpradele ja kaastöölistele.

Proosas

1. V. Süvalo, Pärnu	— Talupoegade kuningas	837
2. E. Kadaste, Erastvere	— Kurv aprill	465
3. R. Jürisson, Randvere	— Suvine pühapäev	372
4. E. Leis	— Õpetaja sünnipäev	341
5. E. Andok	— Jüri ja Lembit	310
6. K. Pajupuu	— Hüpe	248
7. G. Käiss	— Tondid rehetoa	217
8. Peedu	— Spiker	215
9. E. Tasa	— Naljajutt	147
10. A. Tevan	— Spordivapustus	141

jne.

Tehnikas

1. H. Võsujalg, Konguta	— Ma korjan postmarke	703
2. R. Rähni, Nõo	— Väike linake	695
3. M. Tsäko, Kiidjärve	— Lennuk	620
4. V. Küla	— Omatehtud šapirograaf	603
5. M. Tsäko	— Tuulekäristi	476
6. V. Küla	— Lihtne pall	248
7. L. Möksi	— Liniku kaunistus	234
8. H. Mosin	— Koogipritsi valmistamine	230
9. L. Karv	— Linake	227

jne.

Esikohale tuli siin küll H. L. „Soomusristleja“, kuid see pole oma töö...

H. Verev, 14 a.
Ahja

MINU KRIUKSUGA SAAPAD

Lugu oli nii. Tellisin kingsepalt saapad, öeldes: „Virutage tublid pooltallad alla; ilmad on niiskevõitu.“

Noh, ja siis paningi jalga need saapad. Lähen mööda tänavat. Sõber tuleb vastu, kuulatab, vahib kaastundlikult otsa ja ütleb. „Vaene hing — sa pead siis nüüd puujalaga ringi käima.“ Astun edasi. Tuleb vastu kaks kingsepašelli. Ja üks lajab: „Vaata, Juss, — sel mehël on saapad võlgu!“

Pöördun ümber, et kingsepa juure minna. Aga ümber tänava nurga onu kouhti! vastu. Vahib esiti minu otsa, siis vaatab raagus pännade latvu ja sõnab: „Kohe näha, et kevad väljas, linnukesed siristavad juba.“ Punastan üle kogu kere.

Vabadussõjas langenuile avati Irboskas kindral Laidoneri poolt mälestussammas.

Ka Kärstnas on valminud monument Vabadussõja sangarite mälestuseks ja ootab avamist.

Meie haridusminister Ungaris. Eesti haridusminister kol. Jaaksoni auks, kes viibis tutvumisreisil Ungaris, andis Ungari haridusminister Homan dince, mildest võttis osa Ungari valitsus ja veel 500 küalist.

Eesti haridusminister külastas ka Ungari riigihoidjat, admiral Horthy't.

Võitootjaile annetati põllutöömistri poolt rahalisi autasusid.

Üldse said autasusid 27 isikut.

Kreenholmi puuvillasaaduste manufaktuur saab tänava 80 aastaseks. Mainitud vabrikud asutas L. Knoop a. 1857.

Suures valikus moodsaid nikkel- ja kõiksuguseid teisi

REFORMVOODEID

Madratsid, diivaneid, kappe, laudu ja moodsaid raadioaparaate soovitab suuräri ja ladu

„VALIK“ Tartus, Võru tän. 10

Eesti õunad leiavad turgu Soomes, Saksas ja Inglismaal. Septembrikuus saadeti Inglismaale juba 9000 kg õunu. Eksporditavaist õunasortidest esikohal on hillisuveised ja sügisesed sordid.

Tõrva kasvab. Selle kuu alguseks oli Tõrvas juba 2937 elanikku.

Eesti laulupidu Ameerikas. Bostoni Eesti Selts Ameerikas, mis on koondanud suure hulga Ameerika eestlasi enda ümber, korraldas tänava sügisel suurejoonelise laulupeo. Selle seltsi teeneks on ka mitmete teiste tähtsate rahvuslike ürituste korraldamine. Mainitud laulupidu õnnestus üle ootuste hästi. Seltsi elu juhib praegu kontrabassi-kunstnik J u h t.

VÄÄRTSEEBIKS KUJUNENUD!

A. FREDERIKING-TARTU

Tormasin hirmsa kiiruga kingsepa juure. „Võtke oma kriuks välja,“ karjusin. „Ei ole siin parata midagi,“ vastas kingsepp. „Te peate käima märjas või seisma iga päev tund aega jalgupidi vees. Natuke ehk aitab.“

Natuke aitas küll. Mina ise ei kuulnudki. Aga märkasid, et kassid hakkasid mulle tänaval järele hiilima ja pimedas hüppasid säärede kinni.

Üks tuttav õpetas: „Puuri tallasisse mulk ja vala tärpentini sisse. Valasin, aga ei midagi, veel rohkem hakkas piiksuma.“

Kes teab nõu? Õnnetu Värdis.

VAIKUSE RIIGIS

- KÜLASKÄIK PORKUNI KURTTUMMADE KOOLI
- NEIST, KES EI KUULE INIMHÄÄLI EGA LINNULAULU

On päikesepaisteline maipäev, kui algab sõit Eesti ainulaadsesse asutisse — kurtummade kooli Porkunis. Paar tundi sõitu. Tam-salus maha, ja siis jääb 6 km siht-kohta. Jalamatkaks on ilm sood-ne. Varase hommiku tõttu ei tun-du päikegi olevat liiga tormiline, ja rohulavadel sätendavad lugema-tud kastepiisad. — Küll vist nut-tis ema lugematud pisarad oma lapse hälli juures, märgates selle olevat kurtumma. Paljud on rän-nanud sama teed, hinges kartuse-värin — kas saab minu pojast või tütredest rääkija.

Varsti paistab rohelisest salust lehviv sini-must-valge lipp. Sää-l asetsebki P o r k u n i l o s s. Kuid miks on täna, tavalisel pühapäeval, heisatud lipp?

Lossile liginedes võib märgata sõidukeid. Hobused on seotud puude külge ja mõned autodki on paigutatud „Vanalinna“ ette.

PORKUNIS ON TÄNA LEERIPÄEV, seletab juhuslikult õuesviibiv õp-pejõud.

Oleme harjunud leeripüha ku-jutlema teisiti: helisevad kellad kirikutornis, pidulikult ehitud al-tar ja kantsel. Siin aga pole kiri-kut, täna õnnistatakse leerilapsed Porkunis, need on kurtummad, kes on lõpetanud viimase klassi.

Porkuni loss asetseb õieti saa-rel, ümberringi on vesi, millele teede kohtadele on ehitatud sillad. Järv näib olevat madal — põhi on selgesti nähtav, kuid see olevat pete. Tegelikult on ta õige sü-gav.

Järve idapoolses osas on päris korralik basseini. Mujal järv on rohtunud — ujuv kate, millel kas-vab roog, isegi väikesi pöösaid. Astud sinna päale mõlema jalaga, siis vajud läbi, ja all on vesi... Läänes viivat „Vanalinnast“ Ilu-mäele

VEEALUNE TEE,

märgata seda pole, rohkurõrte va-hel pilgub vaid vett. „Vanalin-naks“ nimetatakse vana lossi vare-meid. See loss hävitati Vene-Liivi sõja ajal. Väravatorn ainult püsib, mille kella on purustanud enam-lased. Ka üksikuid müüri-osi pü-sib veel järsul kaldal. Varemete vahel on tennis-väljak ja võrkpal-liplats. Siin toimuvad ka vaba-õhuetendused, sest akustika* ole-vat hääl.

„Vanalinnast“ siirdume parki. Tihe kuuse- ja segamets, millesse rajatud sirged jalgteed, jätab väga meeldiva mulje ja olevat kõik kooli õpilaste töö. Igal kevadel tehakse pargis põhjalik puhastus ja õgven-datatakse teid. Pargi südames on spordiväljak.

Pöördume tagasi lossi, sest vars-ti peab algama pühalik talitus. Trepil seisab lahke ilmega juhataja Riho Sumre. Ongi aeg astuda saali. Saal on tulvil rahvast. Tä-naseks on ju kohale sõitnud õpi-laste vanemad ja palju kooli vi-listlasi.

Eelmine päev on õpilastele ol-nud ärevamaid elus — ettevalmis-tus. Poisid pressinud viike püks-tesse ja tüdrukud triikinud sile-daks valgeid kleite. Leeripäev on Porkuniski paraadiks, kus püüab iga kasvandik olla võimalikult kor-raliku välimusega.

Algab teenistus. Selge häälega, kuigi monotoonselt loevad leer-i-õpilased usutunnistuse ja vastavad õpetaja küsimusile. Ei märkagi nagu, et tegemist on kurtumma-dega. Kuid — miks vaatavad nad nii teraselt

RÄÄKIJA SUULE?

Huulte liikumisest loevad nad kõnet. Ja seda kõnet mõistma õp-pisid need 10 leerilast tervelt 8 aastat, sest nii pikk on siin koo-likursus. Ja kui pärast näed, kui-das leeritüdruk või leeripoiss tor-mab hüüdega „isa! ema!“ vanema-te juure, siis võid kujutella, millist rõõmu on tulvil nii laps kui va-nem.

Andmeid koolielust annab hil-jem juhataja. Kool asub Porkunis 1924. a. saadik, kuhu ta toodi Vändrast. Praegu koolis on 10 klassi ja õpilasi üle saja. Seega tuleb keskmiselt klassi kohta küm-me õpilast. Arv tundub liiga väi-kesena, kuid siin tuleb ju õpetada igaihte peagu üksikult. I kl. õpilastele hakatakse õpetama arti-kulatsiooni*, ja see kestab kuni kooli lõpetamiseni. Alatas tuleb üksikuid häälikuid korrata, sest need kipuvad ununema. Meie olu-des tähendaks see umbes seda, kui kordaksime üksikuid tähti algkooli esimesest klassist kuuendani. Ala-takse harilikult p-ga ja t-ga, kuna neid on kerge mõista huulte liiku-misest ja õhuvoolust. Õpetaja hääldab p ja laseb õpilast

SÖRMEDEGA TUNDA ÕHUVUOLU. Siis püüab õpilane seda matkida (järele aimata). Sageli kulub ühe-ainsa hääliku omandamiseks kuu või paargi. Vanemais klassides õpetatakse samu aineid, mis nor-maalses algkoolis, kuidugi väikse-mas ulatuses. Ainult laulmist mit-te — ja see on arusaadav.

Praktika mõttes õpilased peavad omavahel rääkima samade hääliku-tega, kuid ikka püütakse

MÖTTEID VAHETADA MÄRKIDE VARAL.

Teatud märgid kanduvad aasta-kümnetesse. Nii on ühe õpetaja märgiks (nimeks) energiline tõm-me parema käega piki vasakut kä-sivart. Ja millest see? Aastat 30 tagasi, kui too õppejõud asus ko-hale, ta olnud rõivastatud pikitrii-bulisse kleiti. Sellest tema mär-kiminegi — „kriipsuga“.

Teiste alade kõrval rõhutatakse mitmesuguseid käsitööharusid — puu-, raua-, naha-, põllutöö ja aia-pidamine. Ja peab ütleva,

TUBLID TÖÖMEHED ON KURTTUMMAD.

Seda näitab juba eeskujulik puh-tus õues ja pargis. Järg lk. 8

E
R
A

ÕPPETOOKS

ajakohaseid õppetarbeid

- ETK koolivihikud ja joonistusblokid
- ETK vesivärvid „Vikerkaar“
- ETK tindid
- ETK portfelliid ja koolirantsad

NÕUDKE **ETK** KOOLITARBEID

* heli levimistingimused ruumis

* selge hääldamine

„Kes võtab söögiks
naireid kütismaalt,
kala veest,
jahisaagi oksalt,
ei see varasta.“

Kuid Päivö teine kaebus tegi mehed juba päris tõsiseks. Kainulased elasid Karjala hõimu põhjapoolseil maa-aladel nagu oma kodus: maksustasid laplasi, tõmbasid rikkaimad loomused³, tapsid parima jahisaagi. Mõni oli julgenud jääda elamagi Karjala randadele.

Siin algas nüüd nõupidamine. Ja tehti otsuseks, et kui peaks kainulasi veel hulkuma Karjala mail, siis niipea kui järved saavad jääkaane, sood silla, minnakse kohe Kainumaale. Sääli õpetatakse kainulastele ja nende päälakupõrgulisele, Vaaraviitale, kust saadik käib Karjala maa-ala. On jätnud rahule hämelased Karjala maa, juba kaua ei ähvarda Kainu rahvas!

Kui veel oli otsustatud paar väikest asja, hakkas Osma ise kõnelema: „Te teate, mis mulle on juhtunud ja olete kindlasti haudunud tasuretke Häme- maale.“ Elav kõnekõmin kuuldus noorte meeste rühmast ja Päivö haaras juba taprivarre pihku. Kuid hõimutark jatkas: „Olen siiski mõtelnud, et jätame seekord tasuretke. Oma kaasat otsin küll seni, kui leiän ta kas surnuna või elavana. Neli vaprat meest on juba matkal ja ise asun ka kohe teele, kuid ühisele tasuretkele ma teid ei õhuta. Sest nii see on: kättemaksule järgneb kättemaks, viha külvab viha. Iga võõra, kes tungib Karjala maa-alale, me kihutame armutult minema, kuid jätkem tasuretke nüüd, mil hävitus on mind tabanud ja haldjadki keelavad minemast.“

Muidugi, mis oleks hõimul olnud teadija tahte västu. Päivö ainult oli imestunud. Ta ei võinud aru saada, kuidas mees, kelle naine oli röövitud, ei ihaldanud kättemaksu, ja tema, Päivö, tahtis tasuda koeragi kadumist. Suur on siiski sangar Osma!

Järgnes hetk vaikust. Osma oli nii pidulik-tõsine, et suur ootus täitis meeste meeli, kui ta jälle algas: „Minu hõimu mehed, te teate kõik, et mu isade hinged asuvad siin pühaskuusikus, kuigi mu kodu on siit kaugel. Üks minu esiisadest, ammu aega tagasi — mina olen temast seitsmes põlv — tahtis tuua oma taregi siia pühasse hiide, et haldjaid paremini teenida ja tuua ohvriandeid oma esiisade hingedele. Ent siis meie suguharu ürgisa, vägev Osma, keda kõik austame, ilmus talle öösi unes ja lausus: „Alles siis, kui Karjala hõimu maa ulatub merest mereni, tohib Osma tuua oma tare püha maa pinnale.“ — Mullu talvel käisime Valgeja Öömere randadel ja edelas on meri juba kaua aega olnud meie maa piiriks. Kuna mu kodutare on põrmuks põletatud ja Karjala maa ulatub merest mereni, siis mõtlen ehitada uue tare siia haldjate maale. Arvan, et suur õnneaeg algab Karjalale,“ lõpetas Osma.

Rõõmuga otsustas hõimukogu, et Osma siirdub siia elama ja et Karjalale koidab nüüd igavene õnn. Hõimukogu nõupidamised lõppesid.

Uripidu

Oli hõimupäeva õhtupoolik. Päike kaldus alla läänekaarele. Pühalik-tõsiselt astusid hõimu mehed üles urimäele. Muud rahvast veel ei olnud, sest

KOOLIDELE

*JOHANN FABER

DESSIN

Haamritemärgiga

Pliiatsivabrik A.-S. JOHANN FABER

päris uripidu oli alles järgmisel päeval. Nad jõudsid mäeharjale. Iga suguharu vanemal oli kukk kaenlas. Teised jäid veidi eemale, kuid Osma astus mäe kõrgeimale kingule, ja vanemad moodustasid ta ümber ringi. Osma pani puupaku maha, võttis kirve vöölt ja lõi kuke pää otsast. Kõik vaatasid hinge pidades, mis nüüd juhtub. Sest kuhu poole kukk ilma päata lendab, säält tabab tuleval aastal mingi õnnetus Osma sugu. Kuid kukk ei lennanud kuhugi, ja rõõmuilme välgatas kogu sugukonna palgeil, — võidi siis elada rahus terve aasta. Osma laskis veristatud kuke pääst langeda tohikule piisakese verd.

Järgneb

¹ permlane — sürjani-votjaki rahvaliige; ² kainulased — praegu välja surnud põhjahõim.

³ loomus — noodatäis kalu

otside usi teid India ja Hiina, mitte Vahemere ja Pärsia kaudu, vaid hoopis teises sihis — ookeani ja Aafrika kaudu.

Portugali laevameistrid ehitasid uutmoodi laevu — karavelle. Nood ei istunud kuigi sügavalt vees, kuulsid tüürimehe käsikusi, sõitsid pärti- ja vastu tuult. Ent pääsi on see, et karavellid võisid purjetada tihedas udus ja ööpimeduses, 1000 km mererannalt kaugel. Imelik kalake näitas neile teed. Kaupmehed töid selle kalake ühes pipraga hommikumaalt. Kalake oli rauast, seest õõnes. Veekausi heitmisel ei uppunud ta, vaid ujus. Ning ujus see juures väga eriskummaliselt. Ükski kala ei oska nõnda ujuda. Veekausi võib keerata igapidi, kuid kalake pöörab oma terava pääkese alati põhja. Nõli ajal võeti seda raudkalakest imena. Nüüd leidub ta muudetud kujul iga matkaja taskus. Me kõik tunneme ju k o m p a s s i. Uмарguses karbis, mille põhjas määritud maailmakarad, väriseb magnetnõel terava telje otsas. Ühe otsaga näitab nõel põhja, teisega lõuna. Kui aga tead, kuspool põhi või lõuna, siis on lääne- ja ida-, isegi kirde-, kagu-, edela- ja loode-suundade määramine naljaasi.

Nüüd teate, mida andis Idamaa kaubandus. Ta avardas eurooplaste silmaringi, õpetas ehitama häid laevu, andis kaptenitele kompassi ja saatis neid otsima teid Indiasse ja Hiina.

nist viib kõige otsem ning lühem tee Damaskusse, mis tol ajal oli Ees-Aasia rikkaim linn. „Ida silmaks“ hüüti teda. Siin ristlesid Pärsia, Araabia, Egiptuse, India ja Väike-Aasia kaubateed. Kogu Aasia kaubad voorisid siitkaudu. Damaskus oli tähtsaks tööstuskeskuseks. Siin asusid maailma kuulsad sepad ja kuldsepad, osavad kangrud ja vaibakudujad.

Ristisõjad kestsid ligi 200 a. (1096—1291) ja alati siirdusid Euroopa väed mitte Jaffasse, vaid mujale, eriti Akkoni. Silmanähtavalt ihaldasid ristisõdijad tähtsaid kaubateid, kalleid, haruldasi idamaa kaupu. Jeruusalemma linn, püha haua vabastamine jäi aga kõrvaliseks asjaks.

Kuid ristisõdijail õnnestus vaid rannikute ajutine vallutamine. Araablased kihutasid rüütliid tagasi Euroopasse. Tõsi on, et kokku puutudes araablaste tollaegse kõrgema kultuuriga, õppisid eurooplased palju kasulikke asju tundma. Tekkisid uued tööstused, arenesid linnad, elavnes liikumine ja kaubandus. Ka vaimne elu värskenes ja rikastus. Eriti arenes maa- ja loodusteadus. Ent endiselt voolas Euroopa kuld luksuskaupade eest Aasiasse. Euroopa vaesenes — Aasia rikastus.

Seda taibates arutasid ettevõtlikud Euroopa kaupmehed endamisi: kui pole võimalik sihile jõuda otseselt, ehk õnnestub see kõrvalteid mööda. Tuleb

Näete nüüd, miks sõidavad laevad mööda mere- negi, muidu muutud ise minuti jooksul korstnikuks. ajal, kui kivisütt maha laaditakse, ära pigem ligi miton tahmased. Isegi õhk nende ümber on must. Sel hästi seest- kui väljastpoolt. Ka sõelaeva madrused sõelaevu. Need on nõrgised kui korstnikud,* nii Sadama teise otsa, samuti eraldi, kogunes terve kari tat on ikka parem hoida eraldi — tulekardetav (!).

sadama kaugemas sopis, teisist laevust eemal. Natpaak. See õli laev on naftaga ääreni täis ja asetseb giks on liha ja võitunnid. Kuuks aurik on ujuv õli- Vies laev on ujuv külmutushoone, mille laadun- nüüd lähleb ta uuesti teele, uut kaupa tooma.

jas laev. Vilmase laadung võeti õo jooksul maha ja tides on treipingid ja teised masinad. Neid tõi nel- päälkiri: „ülemine — ettevaatlikult käsitada!“ Kas- jõhobuste puurideks. Igal kastil on musta värviga naelad nii tugevad, nagu oleksid kastiid valmistatud tide kõrvale. Kastide lauad on sedavõrd jämedad, puntraid. Neid laotakse sadamaeesisele suurte kas- ruumist välja määrdunud riidesse mähitud puuvilla- kui hiiglasuur õngeritv. Sellega õngitsetakse laeva- vett. Kolmas aurik tõi puuvilla. Tema kraana on ta laevale, ei valata ümber, vaid pumbatakse nagu alla viljapumba (elevaatori) pikk toru. Vilja ei kan-

sid ja ookeane. Nad veavad igasuguseid produkte:** kivisütt, naftat, puuvilla, metsa, masinaid, toiduaineid jne. ühest maast teise, kus neid vaja.

Kuid munk Beatuse ajal polnud vaja vedada vilja, metsa ega kivisütt. Tol ajal oli peagu iga vald omaette riik. Läänihärrad — parunid, krahvid, hertsogid — olid nende valitsejad. Kõrgete müüridega lossid, mis tavaliselt asetsesid mägede või küngaste otsas, valitsesid ümberkaudseid külasid. Igas vallas oli kindlustatud loss, igas lossis — lääni-isand. Oma maa-aladelt hankisid maaisandad vajanduvat vilja, metsa ja teisi elutarbeid. Kivisütt ja naftat ei osatud tol ajal toodelda, keerukaid masinaid polnud üldse. Kas tähendab see seda, et laevadel polnud vaja vedada kaupu? Ei, laevad vedasid ka siis kalleid kaupu. Maaisandaile ja nende daamidele toodi siidi ja sametit, kulla ja hõbedaga tikitud vaipu, karusnahku, toredaid relvi, kalliskive, pärle, lõhnaõlised, minkimistarbeid. Veeti suurepäraseid veine, maitseaineid ja vürtse: pipart, vürtsnelke, kaneeli, kardamoni, muskaatpähkleid jne. Kirik vajas määratul hulgal mürri ja viirukit. Kõiki neid kaupu toodi kaugelt hommikumaalt.

Alul ostsid Euroopa kaupmehed neid kaupu araablasilt ja pärsiasilt. Kuid niisugune äritegemine

** produkt — toode, saadus.

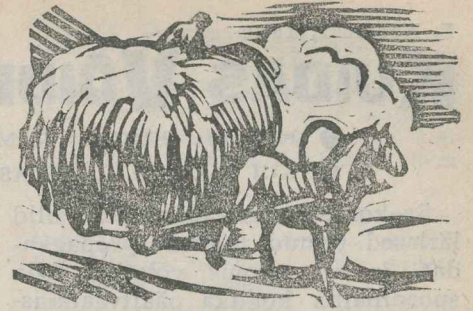

Reisikirjeldustes

1. E. Moldov, Aa	—	Hülgejaht	1395	
2. L. Reeve, Nelli	Renser, V.-Kabala	—	Ekspursioonil	1085
3. E. Moldov, Aa	—	Hiiekallas	527	
4. E. Öispuu	—	Sõru poiste suvelõbud	496	
5. R. Haav	—	Eluavaldusi mu kodukohast	217	
			jne.	

Joonistustes

1. R. Kello, Rakvere	—	Maantee kutsub	781
2. K. Pajupuu, Alavere	—	Purjed	682
3. E. Talve	—	Minu kodu	589
4. R. Kello	—	Pliiats	434
5. I. Vald	—	C. R. Jakobson	279
6. A. Kütt	—	Riigivanem K. Päts	251
7. M. Nõu	—	Autoportree	124
8. J. Näkk	—	Üksindus	117
9. A. Brett	—	Suusatamas	104
10. E. Talve	—	K. A. Hindrey	97
			jne.

lu. Oli tarvis kiiresti töötada ja masinist, va hää mees, aitas ka. Hää oli, et haganaid ei kogunud just kuigi kiiresti ja nii jäi aega üle puhkamiseks ja herneste söömiseks, mida sai tuua aidast.

Viljavirnad vähenesid üsna kiiresti. Varsti olid järgi vaid põrandale jäetud põhuriismed, milles kartlikud hiired edasi-tagasi sibasid ja Muska, truu õuevalvur, neile armutut jahti pidas.

Jaani haganavirna aga oli õige suureks kasvanud, palju kõrgemaks temast enesest. Ka põhukuur oli põhku peagu täis. Kindlasti kõige vähem oli isal teri.

Veel veidi aega ja oligi kõik läbi masina lastud. Nüüd puhiti luudadega põrand puhtaks ja saadud haganaprahtki lasti läbi masina, et saada kätte viimaseid mahapudenenud teri. Siis pani masinist mootori seisma ja võttis mootoririhma masina päält.

Olgugi, et masin seisis ja kõik oli vaikne, kostis Jaanil kõrvus rihmade plaksatusi ja trumli ulgumist. Nii harjunud oli kõrv selle müraga.

Inimesed kogunesid toatrepile, kus oli ema poolt valmis pandud pesukauss sooja vee ja seebiga. Pesi Jaangi oma tolmuse näo puhtaks, et ei oleks pärast sööki enam tegemist pesukaussiga. Üldiselt olid aga tööliised üsna puhtad, kuna küünis olid töö ajal mõlemad värvavad lahti ja tõmbetuul kõrvaldas rohke tolmu.

Sööma kutsudes lausus ema naeratades Jaanile: „Näe, Jaangi oli täna tubli poiss, polnud meil haganatõmbajat külast tarvis kutsudagi!“ Muidu polnud Jaan kunagi sarnase kiituse poolt, kuid nüüd oli temalgi hää meel. Võis ta ju täna teiste tööliste hulgas perelauas süüa.

V LOOMINGUVÕISTLUS

on lõppenud. Lugejad, auhindajad, on oma otsused langetanud ja nii on need ka välja kuulutatud.

„Õpilaslehe“ ühele loominguviistlusele saabub harilikult kuni 1000 tööd(!). Arv näitab, et meil on küllalt noori, kellel on tõesti „midagi sulle taga“, mis varem-hiljem ka vilja kannab. Ei tähenda midagi, et kord ei tule kohale, küll tähendab ta aga seda, et tuleb teha veel t ö ö d. V loominguviistluse laureaatide hulgas on 4 meie vanu tuttavaid endisist loominguviistlustist, kuid — neli on täiesti uut.

Lähemais numbreis kuulutame välja uue, juba VI LOOMINGUVÕISTLUSE.

Tehnikas I kohale tulnud H. Võsujalg pole kahjuks seni oma fotot ja elulugu meile saatnud.

Linda Ainsoo, 13 a.

P.

Kaagjärve

MU ESIMENE TÖÖ.

Meie koolijuhataja küsis, et kes tahavad tellida „Õpilaslehte“. Mõne aja pärast ilmuski esimene „Õpilasleht“. „Õpilaslehes“ olid laste omaluuletatud laulud ja kirjandid. Alul ei huvitanud mind see „Õpilasleht“ mitte. Kord lugesin „Õpilaslehest“ meie algkooli kuuenda klassi õpilase Leida Uhdrise kirjandit, ja see äratas mus juba huvi. Mõtlesin ka ise kirjutada midagi. See oli ühel esmaspäeval, kui saatsin esimese kirjandi „Õpilaslehe“ toimetusse. Järgmises lehes sain teate omast kirjandist. Esimesena ütles seda mu pinginaaber Elviira, et sinu kirjand ei ilmu, aga see sõnum ei kurvas- tanud mind sugugi, teadsin isegi, et esimene ikkagi ei õnnestu.

Küllap järgmised teen paremad.

REHEPEKS =

Algus lk. 1

mille üks ots oli juba peksumasina rihmarattal, ja asetas selle osava liigutusega töötava mootori rihmarattale. Veidi hiljem käis masin täie hooga. Tore oli kuulata, kuidas rihmad plaksusid rattastel; suur mootoririhm, millel oli keerd sees, lõi harva, aga selle eest tugevalt. Kõige tugevamini aga kostis trumli ulgumine.

Algas töö. Kui masina „söötja“ esimese viljavihu masinasse lasi, jäi trumli kõik tasemaks ja ulguminegi vaikus. Nii kordus see iga uue vihuga. Jaanile näis, nagu oleks masin näljane metsloom, kes valju ulgumisega süüa nõuab. Suutäie saanud, rahuldub vaid paariks sekundiks, et siis kisaga uut suutäit vastu võtta. Näljane metsloom, aga hää metsloom, kes oma raudse kurguga põhkudest eraldab terad, jagab need veel kolmeks raskuse ja kuju järgi. Haganad ja põhud aga sülitab jälle tagasi. Liiva ja umbrohu seemned hülgab ta täiesti ja pillub need maha mustale põrandale. Terad külvatakse kevadel jälle maha ja nii kestab see igavene ringkäik looduses. Rehepeksumasin, nagu palju teisi masinaid, on ainult väike kaasaaitaja, abiline, mis teeb inimese töö kergemaks ja vähem vaeva- ning kulunõudvaks. —

„Haganakütt, tõmba haganaid!“ kuulis Jaan äkki enda seljataga masinisti lõbusat häält. Rehavarrele nõjatunult ja mõeldes ei olnud ta märganudki, et haganaid oli kogunenud masina alla ikka rohkem ja rohkem ja nüüd need kippusid ummistama masina sõe-

E. Noorkukk, Tartu

KUIDAS VÕIDETI LÄTLASI

- MULJEID EESTI-LÄTI MAADLUSMAAVÕISTLUSELT
- KUI PALUSALU LÄTLASE AUKÜLALISTE HULKA PAISKAS

Seekordseks maavõistluseks olid lätlased teinud tugevat propagandat, ja nii toimus võistlus Riia spordihallis koguka päältvaatajaskonna ees. Kõikjal reklaamis esines nimi PALUSALU. Kahjuks olid lätlased meie maailma-Kristjanist teinud aga Polusalu ja meeskonnajuhiks oli Kepo (hr. Kõpo)!

Riia spordihalli esikülge kaunistasid võistluse puhul mõlema maa lipukangad. Spordihall olevat ümberehitus endisest vabrikuhoonest, mistõttu ruumikas maja meenutas seemiselt Tartu ratsarügemendi maneeži. „Hall“ koosneb vaid suurest saalist, rõivastus- ja duširuumist ning esikust.

Võistlus avati meeskondade tervitamisega ja hümnidega. Muide, lätlaste väike orkester ei tulnud toime eesti hümniga, mängides vaid poolteist salmi ebatavaliselt kiirete lõppvärssidega! Meeskondade tutvustamisel suhtus läti publik eestlasisse väga häatahtlikult, kusjuures eriti

suured ovatsioonid puhkevad Neo ja Palusalu esitlemisel;

Palusalu ja lätlase Zvejnieks'i käesurumist saadab isegi tušš. Pääle esitlemist ja kinkidevahetust (eestlased kinkisid ilukõites „Kalevipoja“) algasid võistlused.

Algus kipub eestlasil minema vägisi kehvalt: kärbeskaalus pääle tasavägist võistlust langeb eestlane Maiste oma võttest õlgadele. 15-min. võistluse järele toob Läti Beinarovič esimese seljavõidu. Punktid 1 : 0.

Sulgkaalus Kaaremäe (Eesti) püüab lätlast Kundzins'it korduvalt väänata õlgadele, ent tedagi seirab ebaõnn ja — 13-ndal minutil veerdub ta üle õlgade... Lät-

Meie võitmatu Maailma-Kristjan

lase võitmiseks sooritatud võtte ebaõnnestumine tõi Eestile teise kaotuspunkti. Lätlaste rõõm on teadagi suur. Punktid 2 : 0!

Siis tuleb matile Voldemar Väli, kelle vastu astub lätlane Kalniš. Väli algab energiliselt, ent lätlane punnib visalt vastu. Algab parterрмаadlus. Esimesena peab „põlvitama“ eestlane, ent see ei too lätlasele edu. Põnevamaks läheb matš aga Väli pääl oles —

lätlane on korduvalt ohtlikus asendis, kord isegi ühel õlal,

kuid mis tulemata jääb, on seljavõit. Antakse veel 4 min. püstitamast, kuigi Väli töövõit on ilmne. Orkestergi asub lätlast ergutama, lüües lahti kiire marsi. Lätlaste ergutuskisa aga summutab need helid. — Matš on läbi! Varsti teatakse, et kergekaalus Väli — Igaunia (nii kutsuvad lätlased Eestit) on saavutanud töövõidu lätlase üle 2 : 1 (!). Punktid nüüd ka 2 : 1.

Kergekaalus Puusepp toob Jespars'iga võisteldes Eestile teise võidupunkti ja viigistab nii seis — punktid 2 : 2. Maadlus on Puusepa ülekaalu juures siiski äge, lätlane paisatakse korduvalt matile ja lõpuks — selili. Eesti ainuke seljavõit.

Nüüd tehakse väike vaheaeg, mis jahutab veidi võistluste palavat õhkkonda. Lätlaste suust on sageli kuulda sõnu Neo ja Palusalu.

Juba eelmiste matšide ajal kuulus üksikuid ergutusi ka meie meestele; nagu selgub, olid need Tallinnast kaasasõitnud eestlasilt. Nii polegi siis meie „matilõvid“ üpris üksinda!

Keskkaalus käib võistlus eestlase Froomani ja lätlase Ozolinši vahel. Frooman üritab võitu juba püstitasendist, kuid lätlane püsib visalt. Juba käib parterrvõistlus, ent võit ei taha ega taha tulla. Kuigi oli märgata eestlase väikest paremust, tuleb õmeti kurvastuseks vastu võtta kaotus, — hääled 2 : 1.

Läti pääseb jälle juhtima 3 : 2!

Publiku rõõmul pole piire.

Eelseisvad matšid peaksid küll kujunema Eesti saagiks, ent kui seljavõitu ei tule, võib olukord muutuda vägagi kriitiliseks. Põnevusega asun jälgima Neo ja Kalniš'i vahelist võistlust poolraskekaalus. Ka lätlased jagavad alul meie hõbemedalimehele üsna rohkesti kiitust, kuna

Neo kiire maadlus ja võimsad võtted äratavad sageli imestust.

Ka Neo satub hoogu ja üritab seljavõitu, sest oleneb sellest matšist ju suurel määral maavõistluse lõpptulemus. Eestlased rõkkavad innukalt kaasa igale Neo õnnestunud võttele, karjun minagi teisel pool saali ääres. Lätlaste ridadest kostab korduvalt ohkeid ah! ja oeh!, kui lätlane on Neo küüsis.

Järg. lk. 9.

VAIKUSE RIIGIS

Algus- lk. 3

Siirdume söögisaali, mis asetseb alumisel korral, võiks öelda keldris. Kasvandikud on äsja asunud lauda.

Lusikate klõbin ja kilked — päris tavaline lastepere, kuid kui tahad mõnega alata kõnelust, tuleb asetuda nii, et ta näeks rääkija nägu.

Ja siis meenub, et oled sattunud inimeste hulka, keda loodus raskelt katsunud, kuid keda ühiskonna hool püüab aidata, anda neilegi teiste mõistmise ja eneseavalduse võtit.

V. J.

Ants Krabi

T.

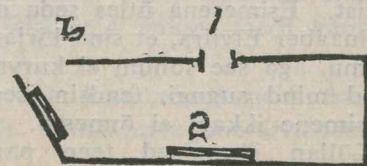
NÕIASILM

Võtke tükk pappi ja tehke sellest väike risttahukakujuline karp. Siis lõigake ühele tahule väike (3×3 cm) ruuduke sisse. Vastasseina tahu siseküljele liimige peeg-

litükk, mis peab olema aga sisse lõigatud mulgust veidi suurem.

Karbi ühte otsa tuleb nüüd kinnitada veel üks peegel ja see karbi külg (peegligna) veidi paokile tõmmata (vt. joonis).

Kui nüüd selline nõiakarp suruda vastu silma, siis näeme, mis sünnib meie seljataga.

SPORT

MAAILMA-KRISTJAN TOOB VÕIDU

Muljeid maadlusmaavõitsuselt Riias

Algus lk. 8

Püstimaadlus lõpeb seljavõiduta ja peagu tasavägiseltki. „Sehen Sie jetzt!“ *) ütleb mulle üks lätlane võidurõõmsalt, kui Kalniņš on end suutnud Neo haardest välja libistada ja püstimaadlus hakkab lõppema.

Esimesena läheb parterri lätlane. Neo on nüüd õige hoos: lätlane vaid käänleb matil! Ja siis — Neo on viinud Kalniņš'i silda! Eestlased tormitsevad, Neo hakkab vastast õlgadele rõhuma. „Aber sehen Sie jetzt, was Neo macht!“ **) hüüatan enne kiidelnud läti noormehele. See vaid raputab kurvalt pääd. „Neo, Neo, Neo!“ karjub eesti „koloonia“, ja Neo pingutab. Nüüd vajub lätlane — ent korraga on ta end suutnud õlgadele langesemisest päästa ja seljavõit tubli Neo kasuks jääb tulemata. Järgnev parterri Neo all olles ei too midagi erilist. Kohtunikud määravad veelkordse püstimaadluse. Neo on siingi hoos ja teenis nii toreda töövõidu 3 : 0. Võistlus oli viigistatud, nüüd oli kord eestlastel rõõmustumiseks. Punktid 3:3.

Viimse paarina sel õhtul kohtuvad meie maailma-Kristjan Palusalu ja lätlaste vanameister Zvejnieks. Meeste esitlemine toimub suurte ovatsioonide saatel. Lätlased ei loodagi oma mehe võitu, vaid on rõõmsad, kui see pääseb seljakaotusestki.

Palusalu algab ettevaatlikult, et tabada lätlast juba varakult oma võttesse. Maailma-Kristjan Palusalu satub hoogu ja keerutab juba teisel-kolmandal võttel

lätlaste matilt välja aukülaliste-toolidele!

*) „Vaadake nüüd!“ **) „Aga vaadake Teie nüüd, mis Neo teeb!“

Eestlased hurraatavad. Ka lätlased püüavad Zvejnieks'i õhutada, siis kostab aga mõnekümne eestlase vägev:

„Murra, murra, Palusalu! Anna valu!“

ja lätlased lõpetavad nagu ühest suust karjumise.

Palusalu murrabki: korduvalt käib läti raskekaallane matilt põrandale, ent nagu kiuste — seljavõit jääb tulemata.

Esimesena parterris läheb päälle Zvejnieks, kes aga meie Palusalule õieti midagi teha ei suuda. Sel ajal kui lätlane tahab Kristjanit „liikuma panna“, seab viimane vasaku käega rahulikult juukseid!

Kui Palusalu läheb parterris päälle, muutub võistlus kohe elavamaks. Eestlaste korduvate rök-kamiste ja lätlaste vaikimiste saatel paneb Palusalu lätlaste järjest hädaohtlikesse seisundisse ja väänab isegi lätlaste õlgadele, ent — üks õlg satub üle mati põrandale. Vahekohtuniku kiire vile kutsub mehed kohe mati keskele tagasi. Surmkindel seljavõit jäi tulemata! Teenitud on aga võimas töövõit 3 : 0 ja — mis pääsi — Eesti võit 4 : 3. Hurraa!!!

„Oleks see matt vaid natuke suurem olnud,“ lausus naljatades päälle tublit võitu meie Palusalu. Tal oli õigus: viimasteks matšideks kippus küll ruum väheseks jääma. Tänu matile, jäi lätlanegi ilma seljakaotusest.

Kell on üksteist läbi, kui meie võidukas meeskond siirdub öisele rongile, jättes uudishimulikele riialasile taskuplokkidesse kümneid autogramme. Ja paar nime jäi minugi taskuraamatusse...

Ringi ümber spordi

Soome poksimeeskonna koosseis Eesti vastu on arvates kergemaist kaaludest: O. Lehtinen, Huuskonen, Siponen, Lehtinen, Rossi Suhonen, Koirvunen, Holmberg.

Narva Tennis-Hokiklubi viigistas ülalatuslikult jalgpallis liiduklassi esivõistluste tsiklis möödunud aasta meistrimeeskonna „Estoniaga“.

Seega on küsitav, kas „Estonia“ pääseb üldse kolme esimese hulka.

Stockholmi rahvusvahelistele poksivõistlustele 24. ja 25. okt. siirduvad eestlasist Gutman, Käbi, Seeberg, Raadik.

Tallinn-Berliini linnadevõistlust poksivõib oodata k. a. detsembrikuus.

Läti-Čehhoslovakkia maavõistlus lõppes Läti kaotusega 4 : 0 (2 : 0).

See on rängim kaotus, mida tunneb Läti meeskond kogu turnee kestel.

Eesti korraldab 1938. a. Euroopa maadlusesivõistlused.

1938. a. Euroopa vabamaadluse esivõistlused korraldab aga Itaalia.

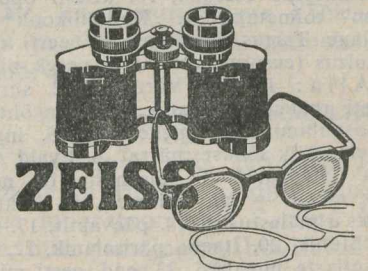
Olümpiaad ikkagi Tokios. Jaapan ei loobu kavatsusist korraldamast 1940. a. olümpiaadi Tokios.

MOÖBLIÄRI

Omanik L. Tulf.
Tartus, Võidu t. 32.

SOOVITAME: diivaneid, garnituure, kušette jne. VALMISTAME: igasugust moodsat mööblit. — Äris rikkalik valik raudvoodeist, merehein- ja jöhvmadratseist. Asutuste soodsaim ostukoht.

Hinnad mõõdukad.

TASKUMIKROSKOOPE

suurendusega kuni 200X

LUUPE

PIKKSILMI kuni 8X

suure valgustusjõuga

SOOJUSEMÖÖTJAI

suures valikus ja mõõdukate hindadega

OPTIKAÄRI

B. SCHULTZE

Tartus, Rüütli 10

ERITI SUUR VALIK
LASTE JALANÕUSID

Suures valikus kvaliteet materjalist igasuguseid

JALANÕUSID

DAAMIDELE, LASTELE, HÄRRADELE

Valik täiuslik, alates toredamaist ballikingadest kuni viltide ja säärikuteni.

Parimate vabrikute KALOSSID ja BOTIKUD.

Tellimisi täidetakse korralikult. Töö häduse eest täielik vastutus.

Tartus, Kaubahoov 38. **A. VASK.** Telef. 13-06.

Kaljo Miiter
Tabivere

14. RISTSÕNAD 5 punkti

1	2	3	4	×	5		6		
7				8			×		
9			×	×	×	10	×		
11			12			13	14		
	×	15					×		
16		17	×	18		×	19	20	
×	21		22		×	23			
24			×	25				×	
26			×	27			×	28	29
30				×	31	32			
33		×	34						×

Paremale: 1. eesti kuulsaim ajusportlane, 5. mäng, 7. mehenimi, 9. tuba, 11. õnnetus, 15. vald Tartumaal, 16. ilmakaar, 18. tuntud lühend, 19. oskussõna tennisemängust, 21. Juhan Liiv'a teos, 23. mehenimi, 24. sitke, 25. äärjoon, 26. naischääl, 27. saksakeelne eessõna, 28. saksakeelne eessõna, 30. „Eesti Spordilehe“ toimetaja, 31. „Koduülikooli“ tegelane Tartus, 33. teie, 34. eesti oda kuulsus (eesnime esitähk ja perek-nimi).

Alla: 1. koht Võrumaal, 2. surnud eesti realistlik kirjanik, 3. suur õhtune koosviibimine, 4. mehenimi, 15. ingliskeelne lüh. sõnast „härä“, 6. Evald Äärma' initsiaalid, 8. naisenimi, 10. noot, liik mütse — rahvapäraselt, 13. koht O. Luts'u mälestusist, 14. päevapilt, 17. ajamõõtühik, 20. Itaalia päriselanik, 22. üks egiptlaste jumalaid, 23. end. eesti minister, 24. aam, 25. jõgi Itaalias, 27. muude sõnast „viima“, 29. mina, 32. jõgi Lätis.

15. KAS „EI“ VÕI „JAA“? 3 punkti

1. vepslased on meie hõimud —,
2. Kalevipoja-sammas on püstitatud Tartusse meie rahvusepose mälestuseks —,
3. praegune Eesti meister kuulitõukes on A. Viiding —,
4. „õ“ on eesti tähestiku viimne täht —,
5. SELL-üliõpilaselümpiaadi võitis Eesti —,
6. A. Luhaääre nimel on maailmarekord tõstmises —,
7. selle mõistatuse oled Sa õieti lahendanud —.

16. MATEMAATILINE PÄHKEL 2 punkti

Arstim koos pudeliga maksis 1 kr. 20 senti. Rohi oli pudelist 1 kr. võrra kallim.

Kui palju maksis rohi, kui palju pudel? Enne mõtelge, siis — ütlege!

Lahendid ära saata hiljemalt 26. okt.

„ÕPILASLEHE“ NR. 3 ILMUNUD MÕISTATUSTE LAHENDID

7. KÕIGEST LÄBISEGI

1. Apenniini, 2. Tartumaa, 3. Lagedi, 4. Palvadre, 5. Kuigatsi, 6. Kalvin, 7. „Õised varjud“, 8. Suuga, 9. arestant, 10. dromedar, 11. Saareste, 12. A. Onni, 13. Kamenev, 14. Vahemeri, 15. „Kohinoor“, 16. Poolgas, 17. Eton, 18. Palusalu, 19. „Kas võit või surm!“, 20. „Taluperenaine“, 21. Mooses.

Jakob Liiv'a luuletise esimesed värsid: „Nii tugevad kui kaljud suures meres on mehed igas eluvõitluses.“

8. MITU JALGA?

32 jalga. Vanaaegseil ümmargusil laudadel on tavaliselt üks jalg.

9. KES ON SEE HÄRRA?

F. Loigloo on filoloog.

10. KAS OLETE INIMESETUNDJA?

See ihne mees oli kindlasti šotlane.

„ÕPILASLEHE“ NR. 3 ilmunud mõistatuste lahendamise eest ei saavutanud ükski lahendaja 6 nõutavat punkti.

Küll oli aga 3 punkti lahendajail: E. Adamson, O. Kallasma, V. Ambus, L. Sarapik, KÄkimäe Kägu ja E. Veem.

Teatavasti on 3-st punktist aga liiga vähe, et pääseda auhinnajagamisele; seepärast pole täna ka õnnelikke, vaid kõik on ühesugused õnnetud!

TÄNASED AUHINNAD

1. Novellipõimik — kogu meie paremaid novelle
2. „Õpilaslehe“ uus aastak.
3. Mustjärve süüd — muinasjutte.

AITA NAERDA

H. Sepp, 15 a.
Tallinn

N.

VÄIKEKAUPMEES TELLIB

Proua Kaubaste vaatas murelikult oma soolakalatünnile. Tünn oli jälle tühi, tuli kohe tellida.

Ta kraamis välja sulepää ning kirjutas härra silgulao omanikule:

„Saatke mulle jälle 2 tünni soolasilku, nagu harilikult ja viibimata —“

„Kuule, eit,“ ukseks seisis valges põlles ja asjaliku ilmega vana Kaubaste ise.

„Ära sega mind alati, kui ma kirjutan,“ kärkis proua. Vana Kaubaste istus kuulekalt tooliservale. Emand aga maalis edasi.

„So, nüüd olen valmis. Mis sa siis tahtsid?“

„Samune, tahtsin öelda, et — keldris on veel üks tünn silku alles,“ kohmas vana.

„Noh, seda sa oleksid pidanud kohe üttelema! Lased mul siin tühja tööd teha.“ Ja emand võttis paberi uuesti ette ja jätkas:

„Praegu tuleb mu mees keldrist ja ütleb, et meil on veel silku. Sellepärast pole vaja saata midagi.“

Siis hüüdis ta väikese Antsu, ning käskis selle kirja kohe postkasti viia.

A. Kõrts, 9 a.

N.

Kõrenduse

MEIE KARJAPOISS

Kui ma olin umbes viieaastane, oli meil väike kaheksa-aastane karjapoiss. Hommikul pani ema tal pastlapaelad kinni, sest ta ise ei osanud seda teha. Ühel hommikul nägin, kuidas lehmad hakkasid vilja poole minema. Poiss pistis järele jooksmas, astus aga pastlapaela pääle ja — pael oligi lahti. Niiviisi ei saanud ta aga kuhugi, sest ühtelugu astus ta lahtise paela pääle ja kukkus pikali. Naersin ja ütlesin emale, et lehmad on viljas, meie karjapoiss aga tõuseb ja kukub.

Toimetetus ja talitus: Tartus, Võidu 10. Õ/k. „Koolivara“, telef. 8-29. Tallinna abitalitus: „Kooli-Kooperatiiv“ S.-Karja 19, telef. 456-32. Posti jooksev arve nr. 2188. Vastutav toimetaja: M. Nurmik. Tegevtoimetaja ja talitusjuht: E. Tõnismäe. Väljaandja: Tartumaa Opetajate Liit. „Opilasleht“ ilmub üks kord nädalas. Tellimishind postiga: aastakäik (30 nr.) — kr. 1.50; poolaastakäik (15 nr.) — kr. 0.75; (10 nr.) — kr. 0.50; (5 nr.) — kr. 0.25. Aadressimuutmine 15 s. Kuulutuse hind: lehe ees 15 s. mm, mujal 5 s. mm. Trükikoda J. Mällo, Rüütli 4, Tartus, 1937.

Opilaslehe
kupong nr.

5